

דף תרגול: עיתון ספרותי לדוגמה - כנפיים (בדידות ושייכות)

מהדורה למורה חנ"מ

מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את מבנה העיתון הספרותי השיתופי על פי הדוגמה
- לזהות כיצד שירי ביאליק, רחל וטשרניחובסקי עוסקים בבדידות ובשייכות
- לתרגל מושגי יסוד בניתוח שירה: סמל, מוטיב, ניגוד, דימוי, שאלה רטורית

גרסת חנ"מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א' – הבנה בסיסית

1. ב – חיים נחמן ביאליק
2. ג – רחל

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. נכון – הכתבה מציינת שזו פנייה ישירה ובקשה
2. נכון – כך נכתב בכתבה המרכזית ובטור הדעה

חלק ג' – השלמת מילה חסרה

1. שכינה
2. נמלה
3. מולדתו

חלק ד' – התאמת מושג לדוגמה

- 1 – ב (הכנף השבורה בשיר לבדי)
- 2 – א (צר עולמי כעולם נמלה)
- 3 – ד (השאלות החוזרות בשיר זמר נוגה)
- 4 – ג (הכנף החוזרת בשני שירי ביאליק)

חלק ה' – שאלות קצרות

1. היא גם מחסה לדובר וגם עדות לשבר - שני דברים הפוכים יחד

חלק ו' – כתיבה ודעה

1. תשובה אישית מנומקת, המתייחסת לדימוי הנמלה ולרעיון הצמצום מתוך כנות

כרטיס יציאה – מה לחפש

- תלמיד.ה מזהה שסמל הוא ייצוג רעיון, ומדגים עם הכנף השבורה
- תלמיד.ה מצטט או מתאר נכון דימוי כמו הנמלה
- תלמיד.ה מבין שבדידות ושייכות קשורות זו בזו - מי שמדבר לבד מדבר גם אל מישהו

טיפים להפעלה:

- אפשר לקרוא קטעים נבחרים מהכתבות בקול רם לפני התרגול כדי לרענן את הזיכרון
- מומלץ להדגיש שהתלמידים לא מצטטים יותר משמונה מילים ברצף מהשירים המקוריים
- בחלק הפתוח כדאי לאפשר שיתוף בזוגות לפני כתיבה אישית

דף תרגול: עיתון ספרותי לדוגמה - כנפיים (בדידות ושייכות)

דף התלמיד/ה חנ"מ

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

קראתם גיליון לדוגמה של עיתון ספרותי בשם כנפיים, שעוסק בשירי בדידות ושייכות של ביאליק, רחל וטשרניחובסקי. בדף זה נתרגל את התוכן שלו - לא להעתיק, אלא להבין איך בנויות הכתבות ומה הן אומרות על השירים.

בנק מילים: מולדתו | נמלה | שכינה

1 חלק א' – הבנה בסיסית

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מי כתב את השיר 'לבדי'?

א) רחל ב) חיים נחמן ביאליק ג) שאול טשרניחובסקי

2. הדימוי 'צר עולמי כעולם נמלה' מופיע בשיר של:

א) ביאליק ב) טשרניחובסקי ג) רחל

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	בשיר 'הכניסיני תחת כנפך' הדובר פונה ישירות אל הנמענת ומבקש ממנה מחסה	☐	☐
2	ב'זמר נוגה' רחל פונה אל אהוב רחוק באמצעות שאלות רטוריות	☐	☐

3 חלק ג' – השלמת מילה חסרה

השלימו את המילה החסרה.

1. ב'לבדי', הדובר נשאר תחת כנפה השבורה של ה _____

2. רחל כותבת: 'צר עולמי כעולם ה _____ '

3. לפי טשרניחובסקי, האדם אינו אלא תבנית נוף _____

4 חלק ד' – התאמת מושג לדוגמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. סמל	___	**א.** צר עולמי כעולם נמלה
2. דימוי	___	**ב.** הכנף השבורה בשיר לבדי
3. שאלה רטורית	___	**ג.** הכנף החוזרת בשני שירי ביאליק
4. מוטיב	___	**ד.** השאלות החוזרות בשיר זמר נוגה

5 חלק ה' – שאלות קצרות

ענו בקצרה.

1. הסבירו במשפט או שניים מדוע הכנף השבורה נחשבת לסמל כפול בשיר 'לבדי'

6 חלק ו' – כתיבה ודעה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו פסקה קצרה: האם אתם מסכימים עם ליה שדימוי הנמלה מבטא כנות ולא קטנות? נמקו את דעתכם

כרטיס יציאה

מהו סמל, ואיך הוא בא לידי ביטוי בשיר 'לבדי'?

תנו דוגמה אחת לדימוי מתוך השירים שקראנו

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀